

Reactie Energie-Nederland ten behoeve van Rondetafelgesprek 'Sneller uit de Schulden'

Voor het Rondetafelgesprek 'Sneller uit de schulden' op 17 mei geeft Energie-Nederland graag nog de volgende informatie mee over enkele mogelijke knelpunten.

Energie-Nederland en de bij ons aangesloten energieleveranciers zijn nauw betrokken bij het voorkomen van problematische schulden en energiearmoede. Naast het aanbieden van betalingsregelingen aan meer dan honderdduizend klanten en het introduceren van sociale incasso, en directe betrokkenheid bij de convenanten Minnelijke Schuldhulp en Vroegsignalering met de NVVK, werken we samen met de overheid in o.a. de taskforce aanpak energiearmoede en voeren we de prijsplafondregeling uit.

De leden van Energie-Nederland zijn zich bewust van de rol die zij spelen in de financiële situatie van huishoudens en willen graag bijdragen aan het creëren van rust, duidelijkheid en herstel. Energieleveranciers zijn zowel belangrijke schuldeiser als leverancier van een primaire levensbehoefte, ook tijdens een periode van problematische schulden.

Energie-Nederland juicht de initiatiefnota "Sneller uit de schulden" toe. Het is goed om te zien hoe deze nota zich richt op het verbeteren van de situatie van mensen in financiële moeilijkheden, terwijl het ook duidelijkheid, versnelling en vereenvoudiging biedt. Het is van groot belang dat mensen die in de schulden zitten snel en effectief geholpen worden, en de voorgestelde maatregelen in de nota kunnen daar aan bijdragen.

Met de beoogde halvering van afbetalingstermijn bij WSNP (Wettelijke schuldsanering natuurlijke personen) van 36 naar 18 maanden en daarmee gelijklopende halvering van de afbetalingstermijn bij MSNP (Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen), is onze reactie zeer actueel.

Wij vragen daarom separaat om (1) actief betrokken te worden in de besluitvorming en toetsfase en (2) actieve betrokkenheid bij dossiers over schulden en armoede.

Te weinig focus op structurele verbetering hulpverlening

- Er is structureel veel te weinig aandacht voor duurzaam herstel door de focus enkel op het terugbrengen van schuldenlast, bijvoorbeeld met de versnelde implementatie van de verkorting van de aflostermijn van de WSNP en ook de MSNP.
- Bij 20% van de afgeronde schuldregelingen is sprake van een snelle terugval. Dat percentage zal zeker gaan stijgen als er geen aanvullende maatregelen worden getroffen.

Het grootste risico is dat nu vooral gekeken wordt naar het terugdringen van de aflostermijn. Hoewel een kortere aflostermijn uiteraard helpt om schuldhelpverlening toegankelijker te maken, betekent dat niet ook meteen betere hulp. Bovendien zien we zeer grote verschillen in de uitvoering tussen verschillende gemeentes in de kwaliteit van de hulpverlening: van alleen maar het aflossen onder de MSNP (lage kwaliteit) tot ook inzetten op structureel budgetbeheer (hoge kwaliteit).

De rode draad hierbij is dat er nog veel te veel niet goed geregeld is. Voor energie (en vergelijkbaar voor water, huur, verzekeringen) is het belangrijk dat vanaf het moment van aanmelding voor de MSNP er zo snel mogelijk een verbetering plaatsvindt in het betalen van de maandelijkse termijnbedragen. Veel te vaak gaat dat in de aanloopfase, maar ook in de aflossingsfase nog mis. Hierdoor dreigen veel regelingen voor de MSNP te vervallen of is er sprake van terugval (nieuwe betalingsproblemen) na afronding van een traject.

Daarom pleiten wij voor een aantal maatregelen die - al dan niet wettelijk – vooraf zouden moeten worden vastgelegd:

- a. Er dient een minimum beleidskader te zijn voor alle gemeentes voor de MSNP – bijvoorbeeld: een verplichting van budgetbeheer en langdurige nazorg op basis van het ‘ja, tenzij’ principe. Uiteraard dient hier ook te worden gekeken naar de financiering voor gemeenten.
- b. Dit beleidskader dient ook gemonitord en gehandhaafd te worden – bijvoorbeeld door de NVVK, en tevens geldend voor de niet NVVK leden. Hiervoor dienen normen te worden opgesteld waar op kan worden gestuurd.
- c. Ook bij WSNP dient er in alle gevallen sprake te zijn van hulpverlening, inclusief een kwaliteitskader. Ofwel dit is een taak voor de bewindvoerder, anders zou er aanvullende hulpverlening verplicht moeten worden gesteld.
- d. De intensieve samenwerking met bewindvoerders uit schuldenbewind moet beter verankerd worden. Het dalende vertrouwen in de (lokale) overheid onder burgers, verschil in kwaliteit van de schuldhelpverlening en gebrek aan capaciteit, laat een grote ruimte voor bewindvoerders om hun taken uit te voeren. Het is onduidelijk hoe het nieuwe ‘één loket’ de samenwerking moet vastleggen tussen gemeenten enerzijds en bewindvoerders anderzijds, als we nu zien dat enkel doorverwijzen voor de sanering onvoldoende blijkt.

Betrek schuldeisers als primaire stakeholder en opdrachtgever

- Schuldeisers slechts zeer beperkt betrokken bij trajecten rondom verbetering van de kwaliteit van schuldhelpverlening.

Meer en meer wordt een grotere rol toegedicht aan incassobureaus en deurwaarders als oplossing voor veel problemen, terwijl zij in bijna alle gevallen slechts een opdrachtnemer zijn van primaire schuldeisers. Het is goed te beseffen dat energieleveranciers – als belangrijke schuldeiser – in zo veel mogelijk gevallen zaken al minnelijk oplossen en veelal sociale incasso inzetten. Met alleen een focus op oplossingen via incassobureaus en deurwaarders wordt verreweg het grootste deel van de doelgroep gemist.

Bijlage: Reactie per punt op het initiatiefvoorstel

1. De regering geeft gemeenten de mogelijkheid om een schuldregeling bindend te maken als twee derde van de schuldeisers akkoord is. Pas als dat niet lukt of schuldeisers in beroep gaan komt de rechter in beeld, die alsnog een dwangakkoord kan opleggen.
  - *Op hoofdlijnen zijn we het hier mee eens, al dient hier ook te worden gekeken naar de redenen waarom er geen akkoord is.*
  - *In veel gevallen wordt door hulpverleners geen gerichte uitvraag voor schulden gedaan of loopt de communicatie niet goed genoeg.*
2. De duur van het schuldhulpverleningstraject wordt maximaal 36 maanden. Hierbij wordt maximaal 24 maanden afgelost. Er kan twaalf maanden worden gewerkt aan stabilisatie. Bij uitzondering kan deze periode worden verlengd met nog eens zes maanden.
  - *Hulp dient zo lang als nodig te worden geboden; als dat niet zelfstandig lukt, kan worden overgegaan op bewindvoering of een andere vorm van structurele hulp.*
  - *Daarnaast sluiten we graag aan bij afspraken zoals die vorig jaar zijn gemaakt voor MSNP, tussen Energie-Nederland en de NVVK.*
3. De regering werkt de kwaliteitseisen voor schuldhulpverlening verder uit, waarin ten minste is opgenomen welke inspanningsverplichting er is voor schuldenaren tijdens het aflossen, welke vermogensbestanddelen worden geliquideerd en door wie, hoe de opbrengsten worden verdeeld, welke nazorg er nog door gemeenten geboden moet worden en hoe de bezwaarprocedure bij de gemeente er uit ziet. Ook wordt in de kwaliteitseisen de rol van de regisseur nader uitgewerkt.
  - *Daarnaast dient er te worden gekeken naar duurzame betalingen en hoe deze geborgd gaat worden.*
  - *Ook dient er toezicht gehouden te worden te worden op de kwaliteit van de schuldhulpverlening.*
4. De regering werkt uit dat alle gemeenten gebruik maken van saneringskredieten en aangesloten zijn op het waarborgfonds saneringskredieten. Werken met saneringskredieten wordt de standaard bij alle schuldregelingen.
  - *In het geval van een saneringskrediet dient er ook focus te worden aangebracht op het duurzaam herstel van de financiële situatie van de schuldenaar.*
5. De regering organiseert een centrale registratie van het schuldhulpverleningstrajecten, zodat er beter gemonitord en gecontroleerd kan worden op kwaliteit en effectiviteit.
  - *In de praktijk ervaren we veel verschil in de kwaliteit van de dienstverlening. De centrale registratie zal helpen bij het monitoren en controleren van de kwaliteit en effectiviteit.*
6. De regering werkt uit of de regisseur doorzettingsmacht kan krijgen bij onder andere de rijksoverheid (CJIB, DUO, CAK, UWV, Belastingdienst en SVB) en rechtbanken om juridische drempels weg te halen die in de weg staan van een schuldregeling.
  - *Het toekennen van een regisseur met doorzettingsmacht, kan het proces rondom schuldhulpverlening in bepaalde gevallen duidelijk versnellen.*
  - *We zijn het daarom eens met een dergelijke positie van de regisseur.*